

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Naam:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2019

**REKENINGKUNDE
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKSIMUM PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNT
1	50		
2	35		
3	45		
4	60		
5	80		
6	30		
	300		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 19 bladsye.

VRAAG 1: DEBITEUR-OUDERDOMSANALISE**1.1 DEBITEURE-OUDERDOMDSANALISE**

- 1.1.1** Verduidelik hoe die debiteure-ouderdomsanalise kan help met die kontrole van debiteure. Verskaf EEN punt.

2

- 1.1.2** Bereken die gemiddelde debiteure-invorderingstermyn (in dae) vir die finansiële jaar geëindig 31 Augustus 2019.

Bewerkings	Antwoord

5

Lewer kommentaar of die besigheid hiermee tevrede moet wees.

2

- 1.1.3** Identifiseer TWEE verskillende probleme wat deur die debiteure-ouderdomsontleding geopenbaar word. Haal bewyse en/of syfers aan. In elke geval, gee advies, om die interne beheer rakende die geïdentifiseerde probleem te verbeter.

	Probleem Bewyse/syfers	Advies oor interne beheer
Probleem 1		
Probleem 2		

6

1.2 BANKVERSOENING

1.2.1

(a)	
(b)	
(c)	
(d)	

4

1.2.2

Bereken die korrekte totale vir die Kontantontvangsjoernaal en die Kontantbetalingsjoernaal vir Julie 2019. Gebruik die tabelle wat voorsien word.

Kontantontvangste- joernaal
127 670

Kontantbetalings- joernaal
68 900

14

1.2.3

Bankversoeningstaat op 31 Julie 2019.

10

1.2.4

Verduidelik hoe tjek nr. 908 behandel moet word wanneer die finansiële state op 31 Julie 2019, die einde van die finansiële jaar, opgestel word.

2

1.2.5

Identifiseer die AARP-beginsel wat deur die boekhouer toegepas is.

Verskaf TWEE voorstelle oor hoe 'n soortgelyke probleem in die toekoms voorkom kan word.

5

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 2: VOORRAADWAARDASIE**2.1 Bereken die volgende op 28 February 2019:****2.1.1 Waarde van die eindvoorraad.**

Bewerkings	Antwoord

10

2.1.2 Brutowins vir die jaar geëindig.

Bewerkings	Antwoord

5

2.2.1 Bereken die waarde van voorraad op 28 Februarie 2019 deur die EIEU-metode te gebruik.

Bewerkings	Antwoord

7

2.2.2 Verduidelik die effek op brutowins indien die EIEU-metode gebruik word.

--

2

2.2.3 As 'n interne ouditeur verduidelik aan die eienaar en die rekenmeester die voordele om die EIEU-metode te gebruik. Noem TWEE punte.

--

4

- 2.3 Ching Lee voel dat sy nie haar teiken winsopslag % in 2019 kon bereik nie.

Doen (of voer) 'n berekening uit om te bevestig of sy korrek is.

Bewerkings	Antwoord

3

Verskaf TWEE voorstelle wat geïmplementeer kan word om winsgewendheid te verbeter.

4

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 3: VERVAARDIGING

3.1.1

DIREKTE ARBEIDSKOSTE	
Bewerkings	Antwoord

6

FABRIEKSBOKOSTE	
Indirekte materiaal	128 000
Indirekte arbeid	135 340

10

3.1.2

PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2019	
Primêre koste	
Totale koste van produksie	
Goedere-in-bewerking aan die begin van die jaar	79 000
Koste van produksie van klaarprodukte	2 690 190

10

3.2.1

Identifiseer EEN veranderlike koste in elke department wat nie goed beheer word nie. Haal syfers aan. Gee in elke geval 'n oplossing vir die geïdentifiseerde probleem.

	Reistasse	Skootrekenaarsakke
Koste geïdentifiseer		
Syfers		
Oplossing		

8

3.2.2

BEREKENING VAN GELYKBREEKPUNT

Bewerkings	Antwoord

4

- 3.2.3 Verduidelik of die besigheid tevrede moet wees met die vervaardiging van reistasse. Haal syfers aan.

3

- 3.2.4 JP wil die verkoopprijs van EEN van die produkte aanpas. Watter raad sal jy hom aanbied? Gee 'n geldige rede vir jou voorstel en haal relevante syfers aan.

4

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4: FINANSIËLE STATE

4.1

4.1.1	
4.1.2	
4.1.3	
4.1.4	
4.1.5	

5

4.2.1

BEHOUE INKOMSTE-NOTA	
Saldo aan die begin van die jaar	
Saldo aan die einde van die jaar	

12

4.2.2

STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2019

BATES	
Nie-bedryfsbates	
Bedryfsbates	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhoudersbelang	
Gewone aandelekapitaal	
Nie-bedryfslaste	
Bedryfslaste	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

4.2.3

Die raad van direkteure het die volgende TWEE programme by die algemene jaarvergadering voorgestel:

Verduidelik waarom die direkteure hierdie voorstelle in hul direkteursverslag ingesluit het. Verskaf TWEE punte.

Verskaf 'n ander voordeel van elk van die voorgestelde programme aan die maatskappy.

Program 1	
Program 2	

4

4

TOTALE PUNTE
60

VRAAG 5: KONTANTVLOEI EN VERTOLKING**5.1.1 KONTANT DEUR BEDRYWIGHEDEN VOORTGEBRING**

Nettowins voor belasting	
Aansuiwerings ten opzichte van:	
Waardevermindering	950 000
Verandering in bedrijfskapitaal	

15

5.1.2 KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITEN

10

5.1.3 KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITEN

7

5.1.4

NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	

5

5.2

Bereken die volgende finansiële aanwysers vir 2019:
Vuurproefverhouding

4

Skuld-ekwiteitverhouding

4

Netto-batewaarde per aandeel

4

Persentasie opbrengs op totale kapitaal aangewend

8

5.3

Dit was 'n goeie besluit van die direkteure om die lening te verhoog. Verduidelik en haal TWEE finansiële aanwysers met syfers aan om die direkteure se besluit te ondersteun.

6

5.4

Een van die aandeelhouders wil sy aandele teen 550 sent per aandeel verkoop. Verduidelik waarom die besigheid nie hierdie aandele moet terugkoop nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan (met syfers) om jou mening te ondersteun.

4

5.5

Identifiseer TWEE belangrike besluite wat deur die direkteure geneem is, soos blyk uit die Kontantvloeistaat. Haal syfers aan. Verduidelik hoe hierdie besluite die besigheid in die toekoms sal bevoordeel.

Besluit	Voordeel

8

5.6

Bereken die bedrag vir dividend wat sy vanjaar gekry het.

2

Verduidelik aan haar waarom jy dink die direkteure die dividende-uitbetalingsbeleid vanjaar verander het. Haal syfers aan.

3

TOTALE PUNTE
80

VRAAG 6: KONTANTBEGROTING

- 6.1 Gee EEN punt waarom dit 'n goeie idee is om werklike syfers teen begrote syfers te vergelyk.

2

- 6.2 Identifiseer TWEE items wat verkeerdelik in die Kontantbegroting aangeteken is.

2	

- 6.3 Voltooi die Debiteure-invorderingskedule vir Julie 2019

Maande	Kredietverkope	Invorderings: Julie 2019
Mei	180 000	
Junie		126 000
Julie	288 000	

7

- 6.4.1 Persentasie toename in salaris en lone met ingang van Julie 2019.

Bewerkings	Antwoord

3

6.4.2 Ontbrekende syfers, (i) en (ii) in die uittreksel van die Kontantbegroting.

Bewerkings	Antwoord
(i)	
(ii)	

8

6.5 Verduidelik wat jy aan die aandeelhouders sal noem oor elk van die volgende items aan die einde van Julie 2019. In elke geval adviseer watter effek hierdie items op die maatskappy sal hê.

Verduideliking	Advies
Ouditgelde:	
Advertensies:	

4

6.6

Aandeelhouders dink daaraan om die besigheidspersoneel te koop, eerder as om dit te huur.
Verduidelik EEN voordeel en EEN nadeel van hierdie opsie.

Voordeel

Nadeel

4

TOTALE PUNTE

30

TOTAAL: 300

